

Zahteve po sprejetju ukrepov za zmanjšanje alpskega tranzitnega prometa

Po napovedih avstrijskega prometnega ministrstva se bo obseg prometa težkih tovornih vozil čez Alpe izredno povečal. Kot je pokazala raziskava prometnega ministrstva, ki so jo javnosti predstavili na kongresu o tranzitnem prometu v avstrijskem Alpbachu, se bo število tovornih vozil prek Brennerskega prelaza do leta 2015 povečalo za 45 %, kar pomeni 2,24 mio. tovornih vozil. [Več na strani 1](#)

Opozorilni kresovi za zavarovana območja v Alpah

Tudi v letu 2004 želi akcija „Ogenj v Alpah“ javnost opozoriti na Alpe in njene probleme. Osrednja tema letos so zavarovana območja v Alpah, seveda pa tudi večno aktualni tranzitni promet in problematika krajevnega značaja. Opozorilni kresovi, ki veljajo za simbol solidarnosti med posameznimi alpskimi državami in regijami, bodo, upajmo, v čim večjem številu zagoreli v noči s 14. na 15. avgust na območju, ki se razteza od Dunaja do Nice. [Več na strani 2](#)

Živalski svet v Alpah je zelo občutljiv za podnebne spremembe

Kot v sklepnem spoznanju ugotavlja raziskava „Vplivi podnebnih sprememb na živalski svet – aktualna spoznanja na območju Alp in Avstrije“, ki so jo izvedli na Inštitutu za meteorologijo pri Univerzi za kmetijstvo, gozdarstvo in obnovljive naravne vire na Dunaju v Avstriji, je na območju Alp že opaziti odzivanje živalskega sveta na spreminjajoče se življenjske razmere. [Več na strani 3](#)

Zahteve po sprejetju ukrepov za zmanjšanje alpskega tranzitnega prometa

Po napovedih avstrijskega prometnega ministrstva se bo obseg prometa težkih tovornih vozil čez Alpe izredno povečal. Kot je pokazala raziskava prometnega ministrstva, ki so jo javnosti predstavili na kongresu o tranzitnem prometu v avstrijskem Alpbachu, se bo število tovornih vozil prek Brennerskega prelaza do leta 2015 povečalo za 45 %, kar pomeni 2,24 mio. tovornih vozil.

Kot razlogi za to se navajajo odprava sistema ekotočk in posledično 10-odstotni upad uporabe spremljanega kombiniranega transporta („potujoče avtoceste“), pri katerem se prevoz cestnih tovornih vozil opravlja na posebnih železniških vagonih, ozko grlo glede kapacitet v Franciji ter visoke cestnine in omejitve prometa v Švici. Tudi na vzhodu Avstrije je zaradi širitve EU na vzhod in povečanja notranjega prometa pričakovati precejšnjo rast prometa.

Zaradi naraščajočega cestnega prometa zahtevajo avstrijske okoljevarstvene organizacije, združene v organizaciji „Ökobüro“, izvajanje prometne politike, ki je sprejemljiva za okolje in ki predvideva uvedbo cestnin na najpomembnejših državnih cestah, zvišanje cen goriva ter prepoved gradnje avtomobilskih in hitrih cest.

Zeleni Avstrije, Češke, Italije, Nemčije in Slovenije so na evropski parlament naslovili posebno peticijo in v njej med drugim zahtevali tudi večjo transparentnost stroškov, povezanih s tovornimi vozili, dodatke pri cestninah na ekološko občutljivih prometnih območjih, v Alpah in na območjih aglomeracij, navzkrižno subvencionirano financiranje s ceste na železnico ter obvezno vgradnjo filtrov sajastih delcev v dizelske avtomobile.

Od 6. do 9. junija 2004 pa bo avstrijsko združenje za prometno znanost v Innsbrucku v Avstriji organiziralo mednarodni prometni simpozij z naslovom „Mobilnost oseb in blaga na območju Alp: brez prometa ni turizma!“.

Viri in več informacij: <http://www.wwf.at/News/news773/index.html> (de), Wiener Zeitung 19.05.2004

<http://www.wienerzeitung.at/frameless/wirtschaft.htm?ID=M19&Menu=205234> (de), 23.05.2004

<http://www.gruene.at> (de), <http://www.oevg.at/aktuell/veranstaltungen/20040606ibk.htm> (de)

Vsebina

Zahteve po sprejetju ukrepov za zmanjšanje alpskega tranzitnega prometa	1
Opozorilni kresovi za zavarovana območja v Alpah	2
Zavarovana območja v Alpah v središču pozornosti	2
Evropska diploma Triglavskemu narodnemu parku	2
Socialdemokrati sprejeli Alpski manifest	2
Živalski svet v Alpah je zelo občutljiv za podnebne spremembe	3
Ohranjanje tradicionalnih kulturnih rastlin in domačih živali	3
Italija: štirikrat višji stroški za gradnjo železniških prog visokih hitrosti	3
Široka podpora razpravi o trajnostnem razvoju na Južnem Tirolskem	3
O tem in onem	4
Prireditve	4
Saj ni res, pa je... ..	4

Opozorilni kresovi za zavarovana območja v Alpah

Tudi v letu 2004 želi akcija „Ogenj v Alpah“ javnost opozoriti na Alpe in njene probleme. Osrednja tema letos so zavarovana območja v Alpah, seveda pa tudi večno aktualni tranzitni promet in problematika krajevnega značaja. Opozorilni kresovi, ki veljajo za simbol solidarnosti med posameznimi alpskimi državami in regijami, bodo, upajmo, v čim večjem številu zagoreli v noči s 14. na 15. avgust na območju, ki se razteza od Dunaja do Nice.

Dosedanje izkušnje so pokazale, da je tovrstna prireditev v medijih naletela na velik odmev, zato bodo vsi organizatorji in druge sodelujoče organizacije podpisali posebno izjavo, v kateri bodo izrazili zahteve glede izbranih tem. Akcijo koordinira CIPRA-Švica. Vsi, ki nameravajo sodelovati pri prižiganju kresov, se lahko prijavijo na spletni strani „Ogenj v Alpah - Feuer in den Alpen“, možno pa si je tudi ogledati kraje, kjer bo prireditev potekala: <http://www.feuerindenalpen.org> (de/fr/it/en)

Zavarovana območja v Alpah v središču pozornosti

22. maja, ki ga je OZN razglasila za dan biotske raznovrstnosti, in 24. maja, na evropski dan parkov, so se zvrstile številne akcije, posvečene zavarovanim območjem. Tako je na dan biotske raznovrstnosti WWF Italija v sodelovanju z drugimi organizacijami Narodnemu parku Dolomiti Bellunesi in Naravnemu parku Adamello Brenta podelila „Zlato pando“, nagrado za ohranjanje pestrosti vrst in habitatov.

Različna okoljevarstvena združenja v alpskih državah so ob evropskem dnevu parkov opozorila tudi na problematiko, ki se navezuje na zavarovana območja. Medtem ko je Mountain Wilderness v skladu z določbami Alpske konvencije izrazil zahtevo po ustanovitvi novih narodnih parkov, da bi zagotovili varovanje neokrnjenih območij v Alpah, pa se avstrijsko Okoljsko krovno združenje (Umweltdachverband) zavzema za sprejem enotnega naravovarstvenega zakona v Avstriji. Okoljevarstvena organizacija Legambiente Lombardija je ob dnevu parkov objavila poseben dosje in v njem predstavila stanje v lombardijskih parkih. Legambiente in WWF Italija sta tudi izrazila svoje nasprotovanje zmanjšanju površine območja Narodnega parka Stilsfer Joch, za kar je javnost izvedela 24. maja. WWF Lombardija pa se zavzema za ustanovitev zavarovanega območja „Parco delle Grigne“, katerega namen bi bila ohranitev enega od 23 prednostnih območij za varovanje narave na območju Alp.

Viri in nadaljnje informacije: <http://www.wwf.it/pandaoro/2004> (it), <http://www.mountainwilderness.org> (en), <http://www.umweltdachverband.at> (de), <http://www.legambiente.org> (it), <http://www.wwf.it> (it), <http://www.europarc.org> (en)

Evropska diploma Triglavskemu narodnemu parku

Svet Evrope je slovenskemu Triglavskemu narodnemu parku podelil Evropsko diplomu za zavarovana območja.

Diploma je najvišje priznanje, ki ga ta inštitucija podeljuje zavarovanim območjem, katerih favna, flora in krajina imajo za Evropo izreden pomen. Prestižno priznanje so podelili 24. maja na slovesnosti ob 80-letnici imenovanja Doline Triglavskih jezer za alpski varstveni park.

Triglavski narodni park se je tako kot prvo tovrstno območje v Sloveniji pridružil okoli sedemdesetim območjem 23 držav, ki so Evropsko diplomu že prejele. Svet Evrope podeljuje diplomu za petletno obdobje.

Diploma pa določa tudi izpolnitev vrste obveznosti, saj je Svet Evrope parku priporočil posodobitev zakona o Triglavskem parku, povečanje obstoječega osrednjega območja, namestitvev čistilnih naprav v vseh planinskih postojankah, spodbujanje biološkega kmetovanja in sonaravnega gozdarstva. Med priporočili Sveta Evrope pa je tudi ohranitev tradicionalnega gospodarjenja na območju parka, z zakonom naj bi postavili pravila glede novogradenj in rekonstrukcij objektov.

Vir: dnevni časopis Delo, 14. 5. 2004

Socialdemokrati sprejeli Alpski manifest

Delovna skupnost socialistov na območju Alp (ASA) je v Celovcu v Avstriji na letni strokovni konferenci sprejela manifest o varstvu alpskega prostora. Dokument z naslovom „Die Alpen sind Leben, les Alpes, c'est la vie, Alpe so življenje, le Alpi sono vita“ obsega deset točk o temah, ki so skupne vsem alpskim regijam, te pa segajo od kulture, prometa, migracij do političnega delovanja.

Manifest naj bi se uporabljal kot izhodišče za delovanje v regionalnih parlamentih in vladah in se tam tudi uresničeval. Eden od konkretnih primerov je boj ASA proti genski tehnologiji v kmetijstvu. Na Koroškem, od koder prihaja Peter Ambrozy, novoizvoljeni predsednik ASA, že načrtujejo pripravo pobude, s katero bodo avstrijsko zvezno vlado pozvali k podaljšanju moratorija, ki trenutno velja za sprostitev gensko spremenjenih rastlin.

Vir: <http://www.vol.at/engine.aspx/page/vol-article-detail-page/cn/vol-news-megger-20040513-063632/dc/tp:vol:oesterreich> (de)

Živalski svet v Alpah je zelo občutljiv za podnebne spremembe

Kot v sklepnem spoznanju ugotavlja raziskava „Vplivi podnebnih sprememb na živalski svet – aktualna spoznanja na območju Alp in Avstrije“, ki so jo izvedli na Inštitutu za meteorologijo pri Univerzi za kmetijstvo, gozdarstvo in obnovljive naravne vire na Dunaju v Avstriji, je na območju Alp že opaziti odzivanje živalskega sveta na spreminjajoče se življenjske razmere.

Primer za to je intenzivno širjenje bogomolke, ki je izrazita toploljubna živalska vrsta. Ugotovljeno je bilo, da zaradi ugodnejših razmer prihaja tudi do pogostejšega prehajanja insektov prek Alp. Drugi trendi se kažejo v prodiranju živali v višje lege in večja zastopanost tujerodnih vrst. Da avtohtone vrste ne bi izumrle, se bodo morale prilagoditi ali odseliti, to pa lahko pri hitrih spremembah povzroči precejšnje težave.

Več informacij na spletnem naslovu: http://hal.boku.ac.at/research/search_project.show_project?project_id_in=4169 (de)

Ohranjanje tradicionalnih kulturnih rastlin in domačih živali

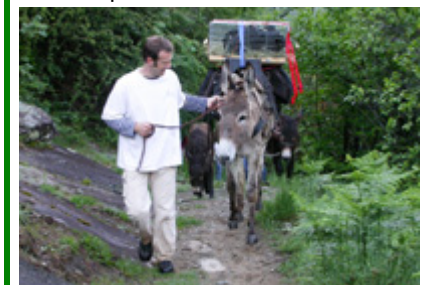
29. junija 2004 bo v devetih državah članicah Evropske unije, od alpskih držav doslej le v Nemčiji, začel veljati sporazum o rastlinskih genetskih virih, ki bo zagotovil uporabo genetske zasnove najpomembnejših kmetijskih kulturnih rastlin ter prosti dostop do semen in materiala za razmnoževanje.

Avstrijska agencija za zdravje in varnost prehrane (AGES) je 22. maja predstavila svoja prizadevanja za ohranjanje in zaščito rastlinske kulturne zakladnice Avstrije. Poleg centralne genske podatkovne baze "Index Seminum Austriae" upravlja AGES tudi z gensko banko semen, pri čemer hranijo, preiskujejo, preverjajo in ocenjujejo več kot 5.000 sort semen najrazličnejših rastlinskih vrst.

Za ohranjanje starih pasem domačih živali pa si prizadeva sklad Pro Specie Rara: 28. maja so tako približno 140 živali različnih ogroženih pasem odgnali na planino Val Cama v Švici, kjer bodo lahko „opravljale“ svojo prvotno funkcijo domačih živali.

Viri in nadaljnje informacije: <http://www.psrara.org> (de/fr), Evropski katalog za iskanje genskih virov kmetijskih rastlin: <http://eurisco.ecpgr.org> (en), <http://www.save-foundation.net> (de/fr/en)

Odgon ogroženih pasem domačih živali na planino

© Yannick Andrea, Pro Specie Rara

Italija: štirikrat višji stroški za gradnjo železniških prog visokih hitrosti

Kot kažejo rezultati konference, ki jo je v Milanu organiziral WWF Italija, se za gradnjo železniških prog visokih hitrosti v Italiji uporabljajo sredstva, ki so bila namenjena posodobitvi normalnih prog za tovorni in potniški promet. V primerjavi z ocenami iz leta 1991 so se stroški povečali kar za štirikrat.

Na območju Alp je čez prelaze speljanih šest prog, ki bi jih bilo treba posodobiti, že sedaj pa njihova kapaciteta presega 180 milijonov ton letno. To je približno trikratna količina učinkovito prepeljanega blaga. Zdi se, da je zaradi politike, ki jo Italija trenutno izvaja v zvezi s tovarnim prometom, gradnja baznih predorov v dolini Susa in na Brennerju nesorazmerna naložba, ki ne bo dopustila, da bi velik del tranzitnega prometa preusmerili s ceste na železnico.

A tudi financiranje velikih železniških objektov vzbuja razlog za skrb, saj naj bi bilo le-to zagotovljeno prek tarif za potniški in tovarni promet, kar bi še v večji meri poslabšalo konkurenčnost železnice. CIPRA-Italija, Legambiente in WWF se sedaj zavzemajo za upoštevanje eksternih stroškov cestnega prometa v skladu z določbami Alpske konvencije. Opozorili so na švicarski model, pri katerem se takse iz transporta v cestnem prometu namenijo za naložbe v železnico. Dosje in prispevki, predstavljeni na konferenci, so objavljeni na spletnem naslovu: http://www.wwf.it/lombardia/news/2152004_1951.asp (it)

Široka podpora razpravi o trajnostnem razvoju na Južnem Tirolskem

Enajst priznanih južnotirolskih organizacij je pred kratkim izrazilo zahtevo, da se v njihovi regiji pojem „trajnostni razvoj“ začne uresničevati v praksi. Osnovna ideja trajnosti, ki sicer izvira iz gozdarske stroke, naj bi na Južnem Tirolskem uporabljali na vseh življenjskih področjih.

Tako različne, kot so posamezne organizacije, pa so različni tudi njihovi pristopi do razumevanja omenjenega pojma: zmerna poraba, varčevanje z energijo, spodbujanje območij miru, obramba, zaščita ali varovanje domovine, uresničevanje načela solidarnosti. Soglasno je bilo sprejeto mnenje o tem, da je trajnostni način življenja in gospodarjenja v regiji možen in ga je treba smotno spodbujati, pri tem pa računati tudi z žrtvami. Dokument z naslovom „Trajnostni razvoj na Južnem Tirolskem“ prinaša na osemnajstih straneh celo vrsto zahtev, kot so omejitve porabe in zmanjšanje porabe energije, vzpostavitev zaprtih materialnih in regionalnih gospodarskih krogotokov ter ustanovitev sveta za trajnostni razvoj. Dokument pa tudi zahteva vzpostavitev dialoga s predstavniki upravnih organov, politike in gospodarstva. Vir in nadaljnje informacije: <http://www.umwelt.bz.it> (de/it)

O tem in onem

Rudnik doživetij v regiji Achensee v Avstriji

Na Tirolskem že več kot sto let iz oljnih skrilavcev pridobivajo posebno kameno olje (Petroleum rectificatum), ki se uporablja kot naravno zdravilno sredstvo. „Steklena gora“, ki leži na območju Achenseeja, omogoča vpogled v to tradicionalno dejavnost: njen osrednji del je posebna talična naprava, ki prikazuje, kako iz trdih oljnih skrilavcev priteče „črno zlato“. Pravo doživetje nudi razstava o kamenem olju v petih jezikih. Steklena gora je tudi prizorišče kulturnih prireditev, kot so različne otvoritve ali glasbeni večeri, primerna pa je tudi za prireditve v primeru slabega vremena. Več informacij na spletnem naslovu: <http://www.tourismuspresse.at/detail.html?id=221658&lang=de> (de)

Povečana sponzorska sredstva za letne športne prireditve

Reklamna agencija Tirol Werbung želi povečati sponzorska sredstva za organizacijo velikih športnih prireditev v poletnem času ter tako učinkoviteje tržiti Tirolsko in jo javnosti predstaviti kot znano športno in počitniško deželo. Podpore bodo deležne zlasti športne dejavnosti, kot sta kolesarstvo in golf. Osrednja sponzorja na turi po Nemčiji „Deutschland Tour 2004“ v letošnjem poletju sta Tirolska in mesto St. Anton. Kot uradni partner pa namerava Tirolska nastopiti skupaj s St. Antonom tudi na švicarski turi „Tour de Suisse 2005“.

Več informacij na spletnem naslovu: http://news.tirol.com/wirtschaft/regional/artikel_20040517_281987.html (de)

Disertacija: »Pohodniški turizem vzdolž GTA«

Grande Traversata delle Alpi (GTA) je pohodniška pot, katere dolžina presega 650 km in ki obsega približno 55 dnevnih etap. Razteza se od švicarske meje do Sredozemskega morja. Pot pa ne vodi le prek turistično dostopnih, temveč zlasti prek obrobni območij. GTA, ki je trajnostni projekt, v okviru katerega je domačemu prebivalstvu omogočen vir zaslužka, je tudi tema disertacije, ki raziskuje problematiko, povezano s to potjo na območju Piemonta. Vsi, ki so že potovali po GTA, imajo tudi možnost, da izpolnijo ustrezen vprašalnik in sami ocenijo ta turistični projekt. Vprašalnik je objavljen na spletnem naslovu: <http://www.geographie.uni-erlangen.de/lvogt/> (de), http://www.geographie.uni-erlangen.de/lvogt/index_it.html (it)

Prireditve – več prireditev na www.alpMedia.net

Alpska konvencija: **Seja delovne skupine za prebivalstvo in kulturo**. Genova (Italija), 14.-15. 5. 2004.

Več informacij na spletnem naslovu: federico.lottersberger@regione.lombardia.it

1. mednarodna delavnica o upravljanju z vodami na kraških območjih in alpska zavarovana območja. Narodni park Berchtesgaden (Nemčija), 14.-15. 6. 2004. Organizira: Narodni park Berchtesgaden.

Več informacij na spletnem naslovu: poststelle@nationalpark-berchtesgaden.de (de)

Simpozij Mednarodne komisije za varstvo Bodenskega jezera (IGKB): **Bodensko jezero in njegovo povodje – stanje, dejstva, perspektive**. 16.06.2004, dvorana Hranilnice Lindau, Lindau (Nemčija). Organizira: IGKB.

Več informacij na spletnem naslovu: welcome@via3.at (de)

Alpska konvencija: **4. seja delovne skupine za okoljske cilje in kazalce**. München (Nemčija), 16.-18. 6. 2004.

Več informacij na spletnem naslovu: http://www.gisfinder.de/bp_alpen (de/fr/it/sl)

Konferenca: **Prihodnost železnice ob Bodenskem jezeru in Renu**. Inselhotel, Konstanz (Nemčija), 19. 6. 2004. Organizira: VCS Graubünden.

Več informacij na spletnem naslovu: http://www.vcs-gr.ch/netzwerka13/2004/Tagung_Konstanz.html (de)

Okoljevarstveni praznik na Mont Blancu: **Solstice 2004**. Chamonix (Francija), 19.-20. 6. 2004. Organizirata: Association pour le Respect du Site du Mont-Blanc (ARSMB), Pro Mont-Blanc.

Več informacij na spletnem naslovu: <http://www.arsmb.com/derniere/19%20juin%20prog%20et%20inscrip.html> (fr)

International Conference on mountain products in Europe. Cordoba (Španija), 24.-26. 6. 2004. Organizira: Euromontana. Več informacij na spletnem naslovu: <http://www.euromontana.org/> (en/fr)

Seminar „**Z Everestu v Visoke Ture – prijateljstvo prek meja**“. Središče narodnega parka BIOS, Mallnitz (Avstrija), 25. 6. 2004. Organizira: Akademija Narodnega parka Visoke Ture.

Več informacij na spletnem naslovu: <http://www.hohetauern.at/phpdocs/akademie/db.php3?p=akademie&lang=1&flash=&h=5&u=1&file=display&action=detail&idx=40&obm=&obd=&varto=&search=true> (de)

Saj ni res, pa je...

... Vitalhotel Edelweiss v avstrijski dolini Stubaital je za vse, ki živijo sami, pripravil posebno ponudbo. Konec septembra bodo lahko namreč samske osebe imele priložnost v hotelu preživeti teden dni in se pri tem spoznati z drugimi „vrstniki“. Bogat program, ki med drugim ponuja storitve dobrega počutja (wellness in beauty), športne dejavnosti, večer fondija in plesa ter pravo šolo zapeljevanja, naj bi znatno olajšal stike med njimi. Dodatka za enoposteljno sobo v tem tednu gostom pa ne bo treba plačati ...

Vir: <http://www.vitalhotel-edelweiss.at> (de/fr/it/en)